

DRNIŠ U MLETAČKOM KATASTRU

<https://www.doi.org/10.17234/9789533791906.13>

SAŽETAK

Svrha je ovomu radu, koji je posvećen uspomeni na akademika Ivana Cifrića, prikazati popis domaćina naselja Drniš prema mletačkom katastru iz četvrtog desetljeća 18. stoljeća. U prvom dijelu teksta daje se osvrt na postanak (imena) Drniš i na njegovo stanje po odlasku Osmanlija, a dolasku Mlečana, te na investiture krajem 17. stoljeća odličnicima zaslužnim za Veneciju u borbi protiv Osmanskog Carstva. Potom se donosi popis posjednika zemalja prema katastru, odnosno grafi iz Državnog arhiva u Zadru i konkretno prema svesku 21 – Popis obitelji zaslužnih osoba i vojnika koji su dobili posjede na području Knina i Drniša. Iz toga sveska izdvojili smo ono što se odnosi na Drniš i Badanj. U analizu su uzeti samo padovanski kanapi za površinu dobivane zemlje, a izostavljeni su tavoli (kao mjerna jedinica) iako većina posjednika ima uz određeni broj kanapa i još nešto tavolo, budući da to bitno ne mijenja veličinu posjeda. Pokazalo se da je najveći broj obitelji dobio po dva kanapa po članu obitelji, ali su neki dobili više, a neki manje od toga pravila. Najveće su razlike između stanovnika Drniša i zaslužnih osoba, te njihovih obitelji (pučevnika, serdara, plemića...), pogotovu iz drugih dalmatinskih gradova. Od prezimena iz 18. stoljeća i danas se nalazi tridesetak u Drnišu

¹ Dr. sc. Šime Pilić, red. prof. u miru, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

i još desetak u obližnjim naseljima. Neka su prezimena promijenjena, neka izumrla, a neka su iseljena, no to bi trebao biti predmet posebnog istraživanja. Jednako bi tako trebalo utvrditi jesu li i ako jesu, koliko su posjednici dobili zemalja u drugim katastarskim općinama.

Ključne riječi: Drniš, mletački katastar, posjednici zemalja, prezimena u 18. i 21. stoljeću, svezak 21 iz DAZD

Ovaj je rad posvećen uspomeni na akademika prof. dr. Ivana Cifrića, mojega poštovanoga mentora.

1. UVODNO

Prof. dr. sc. Ivan Cifrić istraživao je različite probleme društva i o tome objavljivao radove u časopisima, zbornicima i autorskim knjigama. Raspon tema koje je proučavao veoma je širok i raznolik, ali se najviše bavio ekološkim problemima i održivim razvojem, obrazovanjem i modernizacijom društva, ruralnim razvojem, seljaštvom i revolucijom, kulturom zidova itd.²

Jedna njegova knjiga – *Selo u sjećanju* – objavljena je posthumno (2019). Sretajući se s prof. Cifrićem, koji mi je bio mentorom za doktorsku disertaciju (dajući mi punu slobodu u radu), godinama prije i poslije obrane doktorata, razgovarali smo o raznim pitanjima sociološkim, kulturnim i drugima. Sjećam se kako smo posebno – u više navrata – razgovarali o njegovim rodnim Petrijevcima i popisima stanovništava u njima, posebice o onima koje su objavili S. Sršen, I. Mažuran, M. Mirković i dr. Prof. Cifrić je te popise iz 1697., 1720. i 1736. te i iz 1823. i 1852. godine i donio.

Slavonija je po oslobođenju od Turaka/Osmanlija potpala pod vlast Habsburga o čemu Cifrić (2019:38-51) piše u spomenutoj knjizi. Štoviše, ne samo da donosi navedene popise uključivo i katastarske, nego uz to i sama knjiga *Selo u sjećanju* na svom ovitku donosi katastarski plan Petrijevac (iz 1863. godine).

Potaknut njegovim popisima i katastrima, odlučih – na temelju neobjavljene arhivske građe iz Državnog arhiva u Zadru – objaviti i ukratko analizirati jedan popis domaćina Drniša iz mletačkog katastra 18. stoljeća.

2. NEKI OSNOVNI POJMOVI

Ukratko ćemo navesti neke od osnovnih pojmova koje rabimo u ovom radu kao što su zemljišnik, katastik i katastar. „Pod *zemljišnikom* u najširem smislu riječi treba zato

2 Popis svojih radova I. Cifrić je izradio u povodu 65. godišnjice života. Usporedi: Ivan Cifrić (2011), *Bibliografija 1970.-2010.*, Zagreb: vlastita naklada. Naravno, akademik Cifrić nastavio je publicirati radove do kraja života, obogaćujući i sociologiju i ekologiju kao znanost.

razumjeti u početku svaku, pa i najmanju javno pisanu zabilješku o nekretnini, svaki javni, pa i privatni popis, registar nekretnina bez obzira u kom se cilju vršio“ (Marinović, 2013:14).

I dalje ističe, svi „do danas poznati osnovni poredci društvene proizvodnje: robovlastnički, feudalni, kapitalistički, pa i socijalistički, imaju potrebu za zemljišnikom...“ (Marinović, 2013:14). U ranijim stoljećima nastale su „javne komunalne, gradske knjige, srednjovjekovni *katastici*, zemljišnici (među njima i dubrovački), pa srednjovjekovni kartulari...“ (Marinović, 2013:15). Marinović navodi da se – kada je riječ o arhivskoj građi iz srednjovjekovnog Dubrovnika – više radi o zemljišnim knjigama, „bliže današnjoj zemljišnoj knjizi negoli katastru“ (Marinović, 2013:16). Čini se da je najstarija zemljišna knjiga na teritoriju današnje Republike Hrvatske, dubrovački zemljišnik (podjele zemlje) u Stonu i Pelješcu iz 1336. godine (Lučić, 1980).

Naziv *katastik* javlja se u najstarijim sačuvanim izvorima dubrovačkog arhiva, te se tako nalazi „u jednom zaključku Malog vijeća od 31. listopada 1311.“ gdje se vijeće „poziva na katastik svećenika Junija iz 1289. a koji nije sačuvan“ (Marinović, 2013:27).

Nakon što je Venecija zavládala Dalmacijom još 1409. godine, njene su vlasti organizirale izradu katastika za Zadar i okolicu uključivo i Novigrad. Iz njega vidimo „jasnu sliku ekonomskih prilika 15. stoljeća u Zadru“ i okolici (Antoljak, 1992:386). Antoljak dodaje da taj katastik upućuje kako na ekonomske i socijalne prilike tako i na topografske. Prema imenima i prezimenima u tom katastru iz 1421. godine velika su većina „hrvatskog podrijetla“ (Antoljak, 1992:387).³

Slukan Altić navodi da „pojam *katastra* potječe od starolatinskog izraza ‘*caspiastrum*’ koji označava popis poreznih obveznika i njihove imovine. Danas katastar definiramo kao skup podataka o zemljištu, koji služe za tehničke, gospodarske i statističke svrhe, za izradu zemljišnih knjiga (gruntovnica) te kao podloga za oporezivanje prihoda od zemljišta. Katastar predstavlja inventar svih nepokretnih dobara“ (Slukan-Altić, 2000:172).

3. NAPOMENA O METODOLOGIJI RADA

Problem istraživanja je pregled dodjele zemlje, prema mletačkom katastru, stanovnicima naselja Drniš, ali i pojedincima i obiteljima zaslužnima za Veneciju koji nisu nastanjeni u tom gradiću. Naš je istraživački interes da utvrdimo još odnos broja članova obitelji i dobivene zemlje na obradu, zatim prezimena u 18. stoljeću i usporedimo ih s

3 Mletačka je vlada, bojeći se da grad Zadar ne dobije samo slavenski, odnosno hrvatski karakter, naložila zadarskim rektorima „da zabrane tamošnjim plemićima da imaju za žene ili konkubine Slavenke tj. Hrvatice (1424/5)“ a 4-5 godina kasnije traže od kneza Zadra da „otпусти Slavene (tj. Hrvatice) iz gradske posade i neka ne prima u nju seljake“ (Antoljak, 1992:387). Taj je katastik Antoljak objavio još 1949. u *Starinama*, te je pretiskan i u knjizi Stjepan Antoljak (1992), *Hrvati u prošlosti*, (Izabrani radovi) Split, 1992. Vidjeti prilog „*Zadarski katastik 15. stoljeća*“ u navedenoj knjizi (str. 385-431).

onima u 21. stoljeću. Prije prelaska na iznošenje podataka iz arhiva, do sada neobjavljenih, iznijet ćemo ukratko investiture u Drnišu krajem 17. stoljeća prema objavljenim izvorima. U ovom se radu koristi i dokumentarna osnova istraživanja. O korištenju raznih tipova dokumenata u sociološkom istraživanju pisano je i ranije (Pilić, 2016a; Lončar, 2010). Uz dokumentarnu osnovu primijenit će se i teorija kolonizacije.

Iz originalnog dokumenta Državnog arhiva u Zadru, koji je sastavljen tako da bude ogledalo razmještaja zemalja pojedinog nadarbenika u prirodi i potom njegova susjeda posjednika u polju itd., izdvojili smo ono što namjeravamo istražiti. Dakle, u katastru su donijeta imena i prezimena onih koji su dobili zemlju, broj članova njihove obitelji, površina zemlje u padovanskim kampima, što smo uzeli u analizu, a ostalo smo apstrahirali kao npr. boja površine u katastarskoj skici koja nekome pripada i druge slične oznake. Većina dodijeljenih zemalja uz broj kanapa ima i dodatno još nešto tavolo, no budući da to bitno ne mijenja odnos površina te smo tavole izostavili iz tablica. (Usporedi Tablicu 1). Uz to smo, preglednosti radi, izdvojili one pojedince i obitelji koji u momentu uređenja katastra nisu nastanjeni u Drnišu. Također i dodjelu zemlje kršćanskim crkvama: katoličkoj i pravoslavnoj, tj. njihovim župama/parohijama i župnicima/ parosima u Drnišu (Vidjeti Tablicu 2).

Ovaj je popis dodjele zemlje pojedinim obiteljima odnosno njihovim kućedomaćinima nastao nakon što se u novoosvojenim krajevima mletačka vlast stabilizirala i nakon što su se slegli valovi migranata na drniškom području. Ali su još na to područje pridolazili pojedinci, obitelji i skupine s Osmanskog teritorija.

Mletačke vlasti su tu evidenciju kompletirale zbog kolonizacije prostora, ali istodobno zbog obrađivanja polja i ubiranja desetine kao državnog prihoda, te zbog uređenja mletačke vojne krajine. U ovom je radu riječ o kolonizaciji u socioekološkom pogledu, što znači „čovjekovo osvajanje prirode i prilagođavanje njegovim potrebama“ (Cifrić, 2012, str. 202).

U prethodnim katastrima posjednici dobivenih zemalja poredani su po abecednom redosljedu vlastitih imena, a u ovome kojega ovdje objavljujemo poredana su prezimena prema rasporedu zemalja u naravi. Unutar prezimena (koje se navodi samo jednom) imena su ponegdje poredana po abecedi, a negdje i nisu. Poimence za svakog domaćina navodi se broj članova njegove obitelji (izuzev onih koji nisu nastanjeni u Drnišu i čiji se broj članova obitelji ne navodi).

U ovom smo radu zadržali redosljed prezimena i imena posjednika iz arhivskog vreća (Tablica 1) s tim da smo posebno izdvojili zaslužne obitelji i pojedince izvan Drniša (Tablica 2) (Usporedi Prilog 1 i 2).

4. O POSTANKU DRNIŠA

Neki su autori, kao što su npr. fra Petar Bačić i drugi, tvrdili da su Drniš osnovali Turci 20-tih godina 16. stoljeća. Nadjenuli su mu ime Drniš (Dernis) zato što to na perzij-

skom jeziku znači Vrata polja, Vrata u polje. I doista, promatrati Petrovo polje s jugozapada iznad kanjona Čikole s predjela Gradina i pored ostataka nekadašnje tvrđave može se Drniš doimati i kao „Vrata u polje“.

Međutim, povijesna je činjenica da su Osmanlije zauzeli Knin, Drniš i Skradin 1522., a da se Drniš spominje gotovo tri desetljeća ranije ili preciznije 1494. godine (Traljić, 1972, Gunjača, 1975, Kosor, 1979). Doduše, turska se vojska zalijetala i ranije u šibensko zaleđe i sve do Promine. Ali nije okupirala taj kraj do 1522. g. kada počinje utvrđivati postojeći Drniš, a ne ga osnivati i tek iznova graditi. I u najnovijim historiografskim radovima objavljenim na temelju vrela, vidi se da se Drniš spominje u predturskom razdoblju, kao primjerice 1496. godine.⁴

S. Gunjača (1975; 1991) piše: „... Drniš otprije poznat kao utvrda (sl. 12-15), pa mu se pripisivalo i tursko postanje i to vezalo s 1522. godinom, tvrdeći da mu je i ime tursko. Mi smo, međutim, našli da se Drniš spominje 28 godina ranije: „de Campo Petri de sub Dernis“, pa dosadašnja mišljenja o turskom imenu i o postanku Drniša tek u doba turske dominacije, otpadaju (Gunjača 1991, str. 173-174; 1975, str. 156). S. Traljić otkriva da „Šibenski notar Grgur pk. Lovre zabilježio je da je 8. ožujka g. 1494. Rada, kći pok. Radivoja Rose, a udovica kamenara Jurja Crljenčića, prodala jedan vrt iznad Vrulje Petru, sinu pok. Tome Vulodolovića iz drniškog podgrađa u Petrovu polju“ (Traljić, 1972 :393).

Već smo naveli kada se Drniš prvi put javlja u izvorima. Na mjestu današnjeg naselja koje se nalazi uz rub plodnog Petrova polja, u srednjem vijeku postojalo je naselje, ili barem tvrđava, ali pod drugim imenom. Vjerojatno je riječ o Nelipićevu Ključu, čije je ime kasnije preseljeno nekoliko kilometara nizvodno Čikolom na miljevačko područje. U osmanskome razdoblju, pod čijom je vlašću od 1522. godine, Drniš je sjedište *nahije* Petrovo polje ili Drniš. Imao je tvrđavu koju su Osmanlije naslijedile i dodatno proširile i utvrdile. O osmanskome dobu u Drnišu pisalo je više autora: Jakovljević i Isailović (2019); Jurin Starčević (2015); Kosor (1979); Traljić (1972); Zdravković (1957) i dr. Prvi put je oslobođen od Osmanlija u Kandijskom ratu 1648. ali je po mirovnome ugovoru 1671. pripao Osmanskom Carstvu. Konačno je oslobođen 1683. (Slukan-Altić, 2007; Difnik, 1986; Kosor, 1975), iako Vinjalić (2010) navodi da je oslobođen 1685. Godine 1688. Mlečani obnavljaju tvrđavu i u nju smještaju satniju plaćenika i četiri čete krajišnika, a svima njima zapovijeda Urban Fenzi. Drniš je bio i ostao administrativno središte za okolna naselja. Početkom 18. stoljeća ili preciznije 1709. godine imao je 481 stanovnika, a u vrijeme popisa obitelji (1735-1737) kojima se dodjeljuju zemlje imao je 744 stanovnika (popis kućedomačina u ovom tekstu u Tablici 1).

4 U jednom dokumentu u Državnom arhivu u Zadru u kojemu šibenski bilježnik bilježi: „Pavao Ivčić de subcastro Darnis districtus bannaticus“... založio je svoja dobra iz sela Grahovice. Ovdje navedeno prema knjizi A. Jakovljević i N. Isailović, *Petrovo polje u vrelima Osmanskog razdoblja (1528.-1604.)*, Šibenik, 2019, str. 801. Prema tome, do sada su poznata dva izvora (iz 1494 i 1496) u kojima se javlja Drniš u predosmanskome razdoblju.

5. INVESTITURE U DRNIŠU PRIJE UREĐIVANJAKATASTRA

Opći (generalni) providur za Dalmaciju i Albaniju G. Cornaro podijelio je zemlje i druge nekretnine onim osobama koje su zaslužne za Mletačku Republiku i za osvajanje Drniša od Osmanlija (1683), te za njegovu obranu (1688). Tako je 1689. godine dodijelio Urbanu Fenzi, kuću u Drnišu, ranijeg vlasnika muslimana Hunića. Pored toga, dodjeljuje mu i kuću nekadašnjeg dizdara Derića te njihove zemlje koje su bili posjedovali u okolnim selima: Ceceli, Kadinoj Glavici, Kanjanima i Tepljuhu. Uz to i nekadašnje imanje kadije Jelovca u Zvjerincu (Kosovo). (Kosor, 1975:19-20).

Isti Cornaro iste godine poklanja serdaru Mati (Matiji) Nakiću kulu muslimana Hodžića u Drnišu i cca 100 kanapa zemlje u selima: Badanj, Siverić i Parčić. Nakić dobiva i neku mlinicu na Roškom slapu, a poslije Cornara, providur A. Molin (1689.g.) daje mu mlinicu muslimana Čate Miljevcanina. I providur D. Dolfin u ožujku 1693. potvrđuje investituru izdanu dvije godine ranije kojom je Nakić dobio i kuću muslimana Milovića u Kninu i 40 kanapa zemlje u Kovačiću (pokraj Knina) te mlin u Topolju. U srpnju 1693. Nakić dobiva 10 kanapa zemlje kraj Čikole u Drnišu kao i kulu Jusuf-age Drnišlijića u samom Drnišu. Još dobiva 4 kanapa zemlje u Varošu, 4 u Badnju i 12 kanapa pored Pašina bunara. (Kosor, 1975: 20-21).

Spomenuti providur Cornaro u ožujku 1689. potvrđuje franjevačkom samostanu Visovac dodjelu džamije Halila Hodže u Drnišu koju im je još 1670. formalno dodijelio knez Šibenika A. Emo. Uz to im poklanja kuće uz džamiju s dva vrta i 60 gonjaja zemlje u Badnju. Franjevci su tu džamiju pretvorili u crkvu (Kosor, 1975:21). Danas je to crkva Sv. Ante s prepoznatljivom arhitekturom islamsko-osmanskog razdoblja.

Providur A. Molin 30. 12. 1689. predaje Tomi Zavoroviću kulu Alilbega Plavše u Gracu (Petrovo polje) i još 100 kampa zemlje. Na staru godinu (31. 12.) 1689. daje mu mlinicu na Roškom slapu ranije vlasništvo muslimana Terzibalića. Isti providur istoga dana daje Grgi Radniću kuću i 60 kanapa zemlje u mjestu Slivno u Zagori i njemu predaje mlinicu na Roškom slapu koja se nalazila između mlinica muslimana Mehmed-age Vrljičanina, Čate Miljevcanina i nekog Šatoričića (Kosor, 1975:22). I opći providur D. Dolfin 1696. g. dao je Grgi Radniću i Ivanu Topiću iz Drniša 40 kanapa bare tj. livade (između Badnja i Cecele).

Molin potkraj 1691. godine dodjeljuje Andriji Butkoviću 100 kanapa zemlje prethodno u vlasništvu muslimana Šatorića. I sljedeći guverner D. Dolfin u ljeto 1692.g. dao je Butkoviću 75 kanapa zemlje kod Vrljice i još 12 kanapa livade koje su prethodno pripadale muslimanu Haibegu Jarebici, potom 1693. dodaje mu raniju kuću Berat-age s 40 kanapa zemlje (ukoliko je nisu drugi već zaposjeli). Potkraj iste godine pridodaje mu još 40 kanapa zemlje muslimana Zule Kadijića u Mirloviću itd. (Kosor, 1975:22-23).

Molin je još 1689. zlataru Mati Tadiću iz Drniša dao kulu Husein-age Cerničića u Kričkama s 30 kanapa zemlje uz Čikolu. Na isteku 1689. godine, Molin je podijelio zemlje doseljenicima iz Bosne u okolicu Drniša tj. u selima: Biočić, Štikovo, Otavice,

Planjani, Mirlović Polje, Gradac, Ružić i Sedramić, Lišnjak i Trbounje, Čavoglave i dr. Molin je 1693. dodijelio braći Ivanu i Juri Živkoviću nastanjenima u Drnišu i Badnju, 70 kanapa zemlje u Badnju (koju su oni obrađivali još u „tursko doba“). Pored toga dao im je vrt i kuću muslimana Ažaljića između Gajina i Promine, a Ivanu i Mati Topiću iz Drniša 3 kanapa pod Drnišem, 4 u Badnju i 10 pokraj Pašina bunara koje su zemlje oni i ranije posjedovali, dodavši im 2 kanapa blizu crkve Sv Ivana u Badnju (Kosor, 1975:24-25). Kosor dalje navodi da su te zemlje poljoprivrednika iz Drniša i okolnih sela drniškog kraja „unesene u katastarske mape 1709.“, a kasnije 1756. u mape Grimani (Kosor, 1975:26).

Poslije Morejskog rata (1684.-1699.), između Mletačke Republike i Osmanskog Carstva, mletački teritorij u Dalmaciji je proširen do crte Knin-Vrlika-Sinj-Zadvarje-Vrgorac-Čitluk-Opuzen. Na toj novoj stečevini (*Aquisto nuovo*) mletačke su vlasti organizirale i provodile katastarsku evidenciju počev od 1702. godine. Pretežan dio radnji na uspostavi katastra obavljen je za generalnog providura Dalmacije Vincenza Vendramina 1709. Uspostavljen je katastar Zadarskog, Šibenskog i Skradinskog okružja, potom Sinjskog i Kninskog teritorija (Slukan Altić, 2003:11). Kninski teritorij (*Teritorio di Knin*) tada obuhvaća i područje Drniša. Cosmo Farentini rukovodio je mjerničkim radovima i uspostavom katastra.

Nakon mletačko-osmanskog rata 1715.-1718., tzv. Malog rata i Požarevičkog mira, teritorij Mletačke Republike je i dalje proširen do crte Strmica-Imotski-Vrgorac-Metković. Ta crta je granica između Mletačke Republike i Osmanskog Carstva. Uspostavlja se katastar i te najnovije stečevine (*Aquisto novissimo*). Za vrijeme generalnog providura Petra Ciganija, s obzirom na proširenje kninskog kotara i doseljavanje (kolonizaciju) novog stanovništva iz Bosne i Hercegovine, čak i Crne Gore, u kninsko i drniško područje, počelo je sređivanje katastra na novo proširene krajeve i obnovljen je, te dopunjen katastar koji je prethodno uspostavljen 1709.-1711. godine. Taj je posao: mjerenje, potvrđivanje ranije dodijeljenih zemalja, dodjela zemalja novopridošlim doseljenicima, ispravci u upisu, obnova i sl. obavljen kroz tri godine tj. od 1735. do 1737. godine. O razvoju naselja Drniš piše Slukan Altić (2006; 2007; str. 149-157; 2008).

Vremenom – zbog nejednake i nepravedne raspodjele zemlje – dolazi do učestalih sukoba između već stabiliziranih korisnika zemlje i novih pridošlica s „turskog područja“. To dovodi do poteškoća, do zloupotreba, korupcije i do agrarne krize. (Grgić, 1950; Peričić, 1992; Slukan Altić 2000; Stančić, 2005). Nakon katastarskog uređenja na drniško-kninskom području iz 1709.-1711., zatim 1735.-1737. dolazi stoga do pojave sindika inkvizitora/istražitelja koji po odluci Senata u Veneciji djeluju u Dalmaciji od 1747. do 1751. Istražitelji nastoje popraviti kaotično stanje i na terenu i u katastru. Potom opći providur F. Grimani donosi terminacije 1755. i 1756. godine poznate kao Grimanijev zakon (Soldo, 2005; Stančić, 2005). Za kninsko područje, uključivo i drniško, Grimanijev zakon propisan je 1756. godine.

6. DODJELA ZEMALJA PREMA MLETAČKOM KATASTRU (HR-DAZD-5:SV.21)

Mletačka Republika smatrala je državnim vlasništvom svu zemlju (obrađivu i neobrađivu, pašnjake, šume itd.) u novoosvojenim krajevima. Davala je zemlju na korištenje pojedincima i obiteljima, a oni su bili dužni to obrađivati i jednu desetinu prihoda (uroda, plodova) predavati državi. U pravilu, zemlja se dodjeljivala po dva padovanska kampa po članu obitelji,⁵ ali je od toga pravila bilo odstupanja.

I letimičnim pregledom Tablice 1 vidljiva je nejednakost ljudi u raspodjeli prirodnih resursa. Tako su prva sedmorica (prema popisu iz Tablice 2) dobila više od 274 kanapa zemlje koliko i najmanje 42 druga domaćina u Drnišu s 231 članom obitelji.

Od kuće domaćina obitelji nastanjenih u Drnišu, 25 obitelji dobili su manju površinu zemlje nego što bi ih pripadalo primjenom načela dva kampa po članu. Međutim, pet obitelji nisu dobili ništa (*niente*), a sedam je pak dobilo više. Pa ipak, najveći broj obitelji i to njih 71 od ukupno 112 primilo je zemlje sukladno pravilima Venecije. Po tim pravilima serdare je pripadalo „20 kanapa, harambaše 10, alfire 4, a čauše 2 kampa“ (Slukan-Altić, 2000:183).

Tablica 1. Piano, o Rubrica delle Terre assegnare alla Villa di Dernis, e Contrada di Badagne

R.br.	FAMIGLIA	OBITELJ (Ime i prezime domaćina)	Anime/broj članova obitelji	Kanapi
1	2	3	4	5
1.	Andrich Rade	Andrić, Rade	5	10
2.	Andrich Nicolo	Andrić, Nikola	2	4
3.	Petrisseuich Vule	Petričević, Vule	9	6
4.	Petrisseuich Mitar	Petričević, Mitar	5	3
5.	Petranouich Rade, q. Ivan	Petranović, Rade pok. Ivana	6	4
6.	Petranouich Nicolo	Petranović, Nikola	6	4
7.	Petranouich Stipan	Petranović, Stipan	3	4
8.	Petranouich Illia	Petranović, Ilja	7	3
9.	Petranouich Rade	Petranović, Rade	7	3

⁵ Padovanski kamp je površine 3656 metara četvornih (Burić i Šarić Šušak, 2021), odnosno takva se veličina mjere upotrebljavala u Dalmaciji, a Kapitanović (2008) upozorava da padovanski kamp inače ima 3862,57 m². kako citira Pilić, (2016a). Treba dodati da jedan padovanski kamp sadrži četiri kvarte, a kvarta 210 tavola.

Šime Pilić – Drniš u Mletačkom katastru

10.	Petranouich Toma	Petranović, Toma	6	12
11.	Cerniza Giouo	Crnica, Jovo (?)	5	6
12.	Tomich Giouo	Tomić, Jovo (?)	3	2
13.	Tomich Petar	Tomić, Petar	2	4
14.	Gnegus Luca	Njeguš, Luka	6	4
15.	Gnegus Iuan	Njeguš, Ivan	5	3
16.	Teclich Giouo	Teklić, Jovo	4	6
17.	Teclich Nicolo	Teklić, Nikola	2	6
18.	Matiasseuich Matte	Matijašević, Mate	5	10
19.	Cizuara Barissa	Cicvara, Bariša	6	12
20.	Cizuara Matte	Cicvara, Mate	6	12
21.	Gillio Giacomo	Gilio, Jakov	3	8
22.	Miloeuich Nicolo detto Giouich	Milojević, Nikola rečeni Jović	13	34
23.	Miloeuich Mio detto Giouch	Milojević, Mihail rečeni Jović	3	6
24.	Losich Antonio	Lošić, Anton	8	16
25.	Maretich lure detto Chiuch	Maretić, Jure rečeni Ćuk	9	18
26.	Mergen Luca	Mrđen, Luka	3	6
27.	Mergen Stipan	Mrđen, Stipan	3	6
28.	Mergen lure	Mrđen, Jure	8	6
29.	Mergen Nicolo	Mrđen, Nikola	3	6
30.	Mergen Trifon	Mrđen, Tripun	3	--niente
31.	Vucassouich Misco	Vukasović, Miško	6	6
32.	Vuisich Mille	Vuisić, Mile (?)	6	12
33.	Durdou Stipan	Durdov, Stipan	5	10
34.	Crassich Iuan	Krasić, Ivan (Jovan ?)	5	10
35.	Paulinouich Antone	Paulinović, Ante	7	3
36.	Triuich Sava	Trivić, Sava	8	10
37.	Siuerich Antone	Siverić, Ante	4	8
38.	Megdanzich Petar (?)	Megdančić, Petar (?)	6	12
39.	Miloeuich Filip	Miloević, Filip	5	10
40.	Crauar Iuan	Kravar, Ivan	11	18

ŽIVOT U SJEĆANJU

Znanstveni prilozi i osobne crtice u spomen akademiku Ivanu Cifriću (1946.-2018.)

41.	Balacich Gergo	Balačić, Grgo	7	14
42.	Granda Iuan	Granda, Ivan	5	10
43.	Pauich Marco	Pavić, Marko	5	10
44.	Radecich Ellia	Radečić, Ilija	5	10
45.	Vicich Boso	Vicić, Božo	8	8
46.	Carauella Luca	Karaula, Luka	13	26
47.	Daballouich Antone	Dabalović, Ante	11	22
48.	German Vido	German, Vid	6	12
49.	Opancina Illia	Opančina, Ilija	8	16
50.	Badrich Antonio soldato con la Famig. in Italia	Badrić, Anton vojnik s obitelji u Italiji	3	-- ni- ente
51.	Dadich Stipan con Andrea sold.	Dadić Stipan s Andreom, vojnik	6	10
52.	Dadich Mio	Dadić, Mijo	9	18
53.	Marcoeuich Simon	Markoević, Šime	7	14
54.	Marcoeuich Iosip	Markoević, Josip	4	8
55.	Bigliaeussich Mate	Biljašević, Mate	5	10
56.	Geuersa Iuan	Đeversa, Ivan (Jovan)	13	26
57.	Pragnich Matos	Pranjić, Matoš	6	12
58.	Pragnich Paua	Pranjić, Pava	5	10
59.	Pragnich Marco	Pranjić, Marko	5	10
60.	Fancouich Iuan	Fanković, Ivan	7	14
61.	Bumarzia Petar	Bunardžija, Petar	5	10
62.	Patiera Antone	Patiera, Ante	11	22
63.	Gergecich Iuan	Grgečić, Ivan (Grgić ?)	5	4
64.	Stoich Angelia Vedo.	Stoić, Anđelija, udovica	2	4
65.	Gobich Anton	Gobić, Anton	4	8
66.	Subot Nicolo	Subota, Nikola	10	16
67.	Lerotich Mio	Lerotić, Mijo	8	14
68.	Leontia Mate	Leontić, Mate	7	14
69.	Dumianouich Iosip	Dumjanović, Josip	4	4
70.	Iuachich Luca	Ivačić, Luka	1	6

Šime Pilić – Drniš u Mletačkom katastru

71.	Lutaich Gergo Cingano	Lutavić, Grgo Cingano	9	18
72.	Biglich Iosip Cingano	Biljić, Josip Cingano	6	6 (nečitko)
73.	Zercouich Martin Cingano	Zerković, Martin Cingano	8	-
74.	Nachich Gergo	Nakić, Grgo	10	20
75.	Nachich Iure	Nakić, Jure	5	10
76.	Xiucouich Steffano	Živković, Stevan	6	12
77.	Xiucouich Iure	Živković, Jure	9	18
78.	Xiucouich Vido	Živković, Vid(o)	6	12
79.	Xiucouich Mate	Živković, Mate	10	20
80.	Xiucouich Simon	Živković, Šime	12	24
81.	Xiucouich Iuan di Perizza	Živković, Ivan reč. Perica (?)	17	42
82.	Corallia Mitar	Korolija, Mitar	6	12
83.	Maretich Paua	Maretić, Pava	12	24
84.	Smoglianouich Mate	Smoljanović, Mate	5	10
85.	Dojuraz Boso	Dojarac, Božo	4	8
86.	Dojuraz Mio	Dojarac, Mijo	7	14
87.	Badrich Zuane	Badrić, Ivan	7	8
88.	Curtouich Iuan	Kurtović, Ivan	8	16
89.	Curtouich Marco deto Baša soldato in Italia	Kurtović, Marko rečeni Baša, vojnik u Italiji	7	--
90.	Curtouich Marco q. Pietro Ten.te	Kurtović, Marko pok. Petra, poručnik	5	12
91.	Iuchich Nicola	Ivčić, Nikola	16	32
92.	Andabach Mio	Andabaka, Mijo	10	20
93.	Sirinich Ellia	Širinić, Ilija	12	24
94.	Dissach Simon	Dičak, Šime	10	20
95.	Radnich Iuaca, Krambassa	Radnić, Ivaka, harambaša	11	30
96.	Brizza Antonio	Brica, Anton (Bridža ?)	12	24
97.	Stipichiauch Gergo	Stipičević, Grgo	4	24
98.	Miaglieuich Iuan	Mialjević, Ivan	9	18
99.	Miaglieuich Antone	Mialjević, Ante	10	20
100.	Plasibat Gergo	Plazibat, Grgo	8	16

ŽIVOT U SJEĆANJU

Znanstveni prilozi i osobne crtice u spomen akademiku Ivanu Cifriću (1946.-2018.)

101.	Odach Boso	Odak, Božo	8	8 (?)
102.	Bugialch Antone	Buljan, Ante	6	12
103.	Bugialch Ellia	Buljan, Ilija	7	14
104.	Deuetach Antonio	Devetak, Anton	7	14
105.	Megjanzick Iuan	Meljančić, Ivan	6	12
106.	Ghercich Frane	Grcić, Frane	6	12
107.	Ghercich Iure	Grcić, Jure	5	10
108.	Zercouich Mio	Zerković, Mijo (Jerković ?)	8	16
109.	Zercouich Vido	Zerković, Vid (Jerković ?)	6	12
110.	Rossa Antona deto Lalich	Roša, Anton, rečeni Lalić	3	?
111.	Giagnettich Bara	Janjetić, Bare	5	10
112.	Siaggiunge Frane, Caronaz (?) Soldato con Famiglia in Ital.	Sjađinga Frane, Karonac (?) vojnici s obitelji u Italiji	4	--
			744	

Izvor: HR-DAZD- 5, Katastri Dalmacije 17. i 18. stoljeća, sv. 21: Popis obitelji zaslužnih osoba i vojnika koji su dobili posjede na području Knina i Drniša.

Tablica 2. Zaslužni za Mletačku Republiku, a koji nisu stalno nastanjeni u Drnišu (osim svećenika)

Red. br.	FAMIGLIA	OBITELJ (Ime i prezime)	Anime/broj članova obitelji	Kampi
1.	Famiglia Stratico	Obitelj Stratiko ⁶	--	50
2.	Col(onel) Zuane Radnich	Pukovnik Ivan Radnić ⁷	--	88
3.	Col(onel) i serdar Nachich	Pukovnik i serdar Nakić ⁸	--	32

6 Poznato je više članova obitelji Stratico: Michele (Mihovil), talijanski i hrvatski skladatelj i violinist (Zadar, 1728.-Italija, nakon 1782.); Ivan Dominik (Zadar, 1732.-Hvar, 1799.), talijanski i hrvatski biskup i književnik, Hrvatska enciklopedija, LZ Miroslav Krleža 2021. (Pristupljeno 15. 4. 2022). Vidjeti i knjigu Stjepan Kراسić (1991). Ivan Dominik Stratiko (1732.-1799.) Život i djelo, Split: Književni krug, kao i Rokсандić (1999). O odvjetniku Grguru vidjeti rad Š. Peričić (1974). Zadrinanin Grgur Stratico (1736.-1806.), Radovi Centra JAZU u Zadru, sv. 21, str. 271-289; O Luji Detriku pobježe u L. Čoralić, (2014).

7 Pored u Drnišu, Ivan Radnić (oko 1680.-1756.) dobio je još 28 kampi zemlje u Lišnjaku kod Drniša. O njemu vidjeti u radu L. Čoralić (2021). Dalmatinska obitelj Radnić u vojnoj povijesti Dalmacije (17.-18. stoljeće), Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, sv. 63, str. 205-226.

8 O Nakićima vidjeti Š. Pilić (2017) Grada i prilozi za Leksikon Drnišana, Titius 10, str. 70-71; Kossor (1975). Drniš pod Venecijom, str. 20-21, 30-32.

Šime Pilić – Drniš u Mletačkom katastru

4.	Paiton Federico di Trau	Konte Pajton Federiko iz Trogira ⁹	--	1
5.	Conti Fenzi Aluisce e Frateli di Sebenico	Konte Fenči Alvisko i braća iz Šibenika ¹⁰	--	54
6.	Grimaldi Giacomo	Grimaldi Jakov	--	26
7.	Topich Cano. di Scardona deto Marco a Nepati	Topić kanonik Skradina rečeni Marko i Neputi	--	23
8.	Parochia Greca	Pravoslavna parohija	--	16
9.	Paroco	Paroh	--	3
10.	Parohia Latina	Katolička parohija/župa	--	14
11.	Paroco	Paroh/župnik	--	30
	Ukupno:			337

Izvor: Kao u Tablici 1

Venecija nije, u pravilu, časnicima dodjeljivala zemlju, ali Peričić (1992:149) upozorava da je i od toga bilo odstupanja. Od 112 osoba u popisu (Tablica 1) vidljivo je da su A. Badrić i M. Kurtović vojnici u Italiji i nisu dobili zemlju, dok su S. Dadić i drugi M. Kurtović, poručnik, dobili zemlje u Drnišu. Vjerojatno su u nekoj vojnoj jedinici u drniškoj tvrđavi, a ne u Italiji.

Nejasno je zbog čega jedini Tripun od pet Mrđena nije posjednik kao ni M. Zerković Cingano. Na pisanim listovima katastra od svih navedenih imena samo je pored jedne osobe naznačeno (i to iskrivljeno) da je harambaša (I. Radnić). S obzirom da su dobili po 10 kanapa više nego što po općem pravilu pripada njihove obitelji, to su u momentu dodjele zemlje dužnosti harambaše obavljali barem još dvojica (N. Milojević rečeni Jović i I. Radnić). Moguće je da su po dva kanapa dobili N. Teklić i J. Gillio jer su bili čauši, a L. Ivačić četiri jer je možda bio alfir. Znatno više i od pravila za serdare i druge uglednike/odličnike – kako takve naziva Henri Mendras (1986:31) – dobili su u raspodjeli prirodnih resursa petorica (jer je plemić Paitoni dobio samo jedan kamp)

9 Federico Paitoni (1697.-1758.), plemić iz Trogira. Članovi obitelji u 18. stoljeću su „renovirali svoje palače“ a kao trgovci na veliko, držali su u istom stoljeću otvorenim svoje trgovine i blagdanom. Više o Federiku i obitelji Paitoni u knjizi Fani Celio Cega (2005) Svakidašnji život grada Trogira od sredine 18. do sredine 19. stoljeća, Split: Književni krug.

10 U Drnišu se i danas jedan kvart po toj obitelji zove Fenčevina. (Ispisivač ovih redaka stanovao je početkom 70-tih godina u stanu u novoj petokatnici na adresi Fenčevina b.b.). Dio te obitelj ima svoju grobnicu kod Sv. Ivana u Badnju, gdje je i inače drniško groblje. Urban Fenzi (1651.-1703.) imao je sina Petra Antuna (1702.-1743.), koji se vjenčao s Palmom Detrik, plemkinjom s kojom je imao više sinova: Urban (1733.-?), Alvise (1735.-1772.), Frane Marija (1738.-1829.) i Julija (1739.-1764.). O Urbanu Fenzi I. vidjeti Pilić (2016b), str. 52-53, a o Alvisu Fenzi i njegovoj braći više i detaljnije u radu Lovorka Čoralić (2011) Od zapovjednika hrvatske konjice do gorljivih autonomaša – šibenska obitelj Fenzi (XVII stoljeće – početak XX stoljeća), Povijesni prilozi, vol. 30, br. 41, str. 203-231. Usporedi i Kosor (1975, str. 19-20). O članovima obitelji Fenzi vidjeti i: Hrvatski biografski leksikon, knj. 4, E-Gm. Zagreb: LZ Miroslav Krleža, str. 163-164.

čiji smo popis donijeli u Tablici 2. Njima treba pridodati i one posjednike „mrtve ruke“ ili kako bi se danas reklo „pravnih osoba“ (Usporediti: Prilog 1 i 2).

Usporedbom prezimena iz arhivske građe tj. katastarskog popisa Drniša iz 18. stoljeća s prezimenima koje donose Maletić i Šimunović (2008) utvrdili smo koja se prezimena navode u Drnišu i u 21. stoljeću: Andabaka, Andrić, Dadić, Dičak, Grcić, Grgić, Jerković, Jović, Krasić, Kravar, Kurtović, Leontić, Mialjević, Mihaljević, Mrđen, Nakić, Njeguš, Odak, Opančina, Patiera, Paulinović, Petranović, Petričević, Pranić, Pranjčić, Subota, Širinić, Tomić, Topić, Vicić, Živković. U selima u okolini Drniša spominju se prezimena: Bunardžija u Moseću i Sedramiću, Durdov u Kljacima i Ružiću, Ivčević u Mirlović Polju, Maretić u Mirlović Zagori, Radačić u Donjim Planjanima, Radnić u Ljubostinju i u Rupama kod Roškog slapa, Višić u Ključu, Unešiću i Žitniću, Korolija zapadno od Krke u Kistanjama itd.

7. ZAKLJUČNO

Na temelju historiografske i sociološke literature, te objavljenih izvora, osvrnuli smo se na postanak Drniša, njegovo oslobađanje od Osmanlija i na potpadanje pod „Privvedru“ (Mletačku) Republiku poslije Morejskog i Kandijskog rata. A na temelju neobjavljenih izvora iz Državnog arhiva u Zadru (HR-DAZD—svezak 21) donosi se popis obitelji nastanjenih u Drnišu koji su dobili zemlje i postali posjednici u Badnju i Drnišu. Izvor pokazuje nejednakost ljudi u raspodjeli prirodnih resursa – unatoč činjenici da je 71 obitelj (od ukupno 112) dobila površinu zemlje po dva kampa „po glavi“ stanovnika sukladno načelima raspodjele zemlje –. Tako su pukovnici, serdari i drugi „odličnici“ iz dalmatinskih gradova (Zadra, Šibenika i Trogira) odnosno njihove obitelji, posjedovali zemlju daleko iznad općih pravila koja su vrijedila za druge.

Također smo pokušali imena i prezimena osoba iz popisa pisanog talijanskom grafičkom transkribirati na hrvatski. Ujedno našli smo oko četrdesetak prezimena u Drnišu i okolici iz 18. stoljeća, a koja postoje i u 21. stoljeću na istom prostoru. Neka su prezimena, odnosno njihovi nosioci, izumrli, neki su preselili u druga naselja, a neki pak promijenili ranije prezime. No, to bi trebao biti predmet drugog, posebnog, istraživanja.

Za gotovo četvrtinu domaćina („glava obitelji“) trebalo bi također dalje istraživati tko je od njih i koliko dobio zemlje u drugim katastarskim općinama jer su ovdje navedene samo zemlje koje su posjednici dobili u Drnišu i susjednom Badnju (gdje je i danas drniško katoličko groblje kod crkve Sv. Ivana koja je postojala i u predtursko doba).

Zaključno se može ustvrditi da su vlasti Mletačke Republike u Dalmaciji, pa tako i u Drnišu organizirali izradu katastra iz višestrukih razloga zbog: kolonizacija stanovništva, poljoprivredne proizvodnje zbog plaćanja desetine i drugih dažbina državi, te zbog uređenja mletačkih vojnih krajina („krajškog društva“).

Izvori i literatura

Izvori

HR – DAZD Mapa br. 200 (iz 1711), Teritorio di Knin

HR - DAZD – 5, Katastri Dalmacije 17. i 18. stoljeća, sv. 21: Popis obitelji zaslužnih osoba i vojnika koji su dobili posjede na području Knina i Drniša: Piano, o Rubrica delle Terre assegnare alla Villa di Dernis, e Contrada di Badagne

Literatura

Antoljak, S. (1992). *Hrvati u prošlosti: izabrani radovi*. (Izabrao i uredio Obad, S.). Split: Književni krug.

Burić, I. i Šarić Šušak, T. (2021). Mletački katastri Dalmacije u Državnom arhivu u Zadru. *Vjesnik dalmatinskih arhiva*, 2 (1):11-43.

Celio Cega, F. (2005). *Svakidašnji život grada Trogira od sredine 18. do sredine 19. stoljeća*. Split: Književni krug.

Cifrić, I. (2019). *Selo u sjećanju: Petrijevci* (prir. Primorac, J.). Zagreb: HAZU i Hrvatsko sociološko društvo.

Cifrić, I. (2012). *Leksikon socijalne ekologije. Kričko promišljanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Cifrić, I. (2011). *Bibliografija 1970.-2010*. Zagreb: vlastita naklada.

Čoralić, L. (2021). Dalmatinska obitelj Radnić u vojnoj povijesti Dalmacije (17.-18. stoljeće). *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, sv. 63, str. 205-226.

Čoralić, L. (2014). Zadarski patricij Lujo Detriko (1672-1749) – zapovjednik hrvatske konjice (Cavalleria Croati). *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, sv. 32, str. 99-129.

Difnik, F. (1986). *Povijest Kandijskog rata u Dalmaciji*. Split: Književni krug.

Grgić, I. (1950). Buntovni pokret dalmatinskih težaka 1736/1740. *Radovi JAZU u Zadru*, sv. 6-7, str. 551-605.

Gunjača, S. (1991). *Izbor iz djela* (odabrao i uredio Nikola Jakšić). Split: Književni krug.

Gunjača, S. (1975). *Ispravci i dopune starijoj hrvatskoj historiji. III*. Zagreb: Školska knjiga.

Hrvatska enciklopedija, LZ Miroslav Krleža (2021). (Pristupljeno 15. 4. 2022.).

Hrvatski biografski leksikon, knj. 4, E-Gm. Zagreb: LZ Miroslav Krleža, str. 163-164.

Jakovljević, A. i Isailović, N. (2019). *Petrovo polje u vrelima Osmanskog razdoblja (1528.-1604.)*, Šibenik: Državni arhiv i JU Nacionalni park Krka.

Juran Starčević, K. (2015). Osmanski Drniš: popisni defteri, narativna vrela i arheološki ostatci kao izvori za (re)interpretaciju osmanske historije u današnjoj Dalmaciji. *Prilozi za orijentalnu filologiju*, vol. 64, str. 217-238.

- Kosor, K. (1979). Drniška krajina za turskoga vladanja. *Zbornik Kačić*, God. XI, str. 125-194.
- Kosor, K. (1975). Drniš pod Venecijom (Prilog poznavanju prošlosti Drniša). *Zbornik Kačić*, God VII, str. 5-69.
- Krasić, S. (1991). *Ivan Dominik Stratiko (1732.-1799.) Život i djelo*. Split: Književni krug.
- Lončar, M. (2010). Korištenje dokumentarnih izvora u sociološkim istraživanjima. *Godišnjak Titius* 3 (3):229-239.
- Lučić, J. (1980). Najstarija zemljišna knjiga u Hrvatskoj dubrovački zemljišnik diobe zemalja u Stonu i Pelješcu iz god. 1336. *Anali Zavoda za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku*, sv. 18, str. 57-89.
- Maletić, F. i Šimunović, P. (2008). *Hrvatski prezimenik: pučanstvo Republike Hrvatske na početku 21. stoljeća*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
- Marinović, A. (2013). *Povijest razvitka srednjovjekovnoga dubrovačkog zemljišnika*. Split: Književni krug.
- Mendras, H. (1986). *Seljačka društva. Elementi za jednu teoriju seljaštva*. Zagreb: Globus.
- Peričić, Š. (1992). Prilog poznavanju agrarnih odnosa u Mletačkoj Dalmaciji, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, sv. 34, str. 135-159.
- Peričić, Š. (1974). Zadrani Grgur Stratico (1736.-1806.), *Radovi Centra JAZU u Zadru*, sv. 21, str. 271-289.
- Pilić, Š. (2017). Građa i prilozi za Leksikon Drnišana. Drugi dio, *Godišnjak Titius* 10 (10):3-122.
- Pilić, Š. (2016a). *Oko Krke: sociološke studije i rasprave*. Split: Književni krug.
- Pilić, Š. (2016b). Građa i prilozi za Leksikon Drnišana. *Godišnjak Titius* 9 (9):11-138.
- Roksandić, D. (1999). Priručnik o vojnim krajinama u Dalmaciji iz 1783. *Ljetopis SKD Prosvjeta*, 4:11-41.
- Slukan - Altić, M. (2008). Prirodni i kulturni pejzaži Pokrčja u mletačkim katastrima 1709/1711. *Ekonomika i ekohistorija*, 4(4), str. 104-114.
- Slukan - Altić, M. (2007). *Povijesna geografija rijeke Krke: Kartografska svjedočanstva*, Šibenik: JU Nacionalni park Krka; suizdavač Znanstveni projekt Titius.
- Slukan - Altić, M. (2006). Razvoj gradova oko rijeke Krke. *Građa i prilozi za povijest Dalmacije*, 21(21), str. 207-248.
- Slukan - Altić, M. (2003). Povijest stabilnog katastra Dalmacije. *Građa i prilozi za povijest Dalmacije*, 19(19), str. 7-46.
- Slukan – Altić, M. (2000). Povijest mletačkog katastra Dalmacije. *Arhivski vjesnik*, 43, str. 171-198.
- Soldo, Josip A. (2005). *Grimanijev zakon. Zakon za dalmatinske krajine iz 1755./56. godine*. (prir. Stančić, N.). Zagreb: Golden marketing, FF pres – Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

- Stančić, N. (2005). Grimanijev zakon i vojno-krajiški sustav u Dalmaciji 17. i 18. stoljeća. U: Soldo, J. A. (2005). *Grimanijev zakon*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, str. 11-30.
- Traljić, Seid M. (1972). Drniš šesnaestog i sedamnaestog stoljeća. *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, sv. 19, str. 393-404.
- Vinjalić, G. (2010). *Kratki povijesni i kronološki pregled važnijih zbivanja koja su se dogodila Slavenima u Dalmaciji, Hrvatskoj i Bosni 1514.-1769*. Split: Književni krug.
- Zdravković, I. M. (1957). Džamije, minare i tvrđava u Drnišu. *Prilozi za povijest umjetnosti u Dalmaciji*, 10 (1): 190-198.

ŽIVOT U SJEĆANJU

Znanstveni prilozi i osobne crtice u spomen akademiku Ivanu Cifriću (1946.-2018.)

PRIOLOG 1.

Prvi list, str. 1 dokumenta Piano, o Rubrica delle Terre assegnate alla Villa di Drrnis, e Contrada di Badagne

Ogledalo fronte di S. S. El. come 1
in altro piano

Piano, o Rubrica delle Terre assegnate alla Villa di Drrnis, e Contrada di Badagne

Famiglia	Animo	Campi	Colori	Lettere	Distretti in Poggi
Andrea	Giuda	5	10	Rosso	A ₁ n° 12
	Nicola	2	4		A ₂ n° 1
Pavani	Vule	9	67 ² 20	Verde	B ₁ n° 1
	Milar	5	37 ² 30		B ₂ n° 1
Pavani	Radeo Ivan	6	47 ² 290		C ₁ n° 1
	Nicola	6	47 ² 230		C ₂ n° 1
	Stipan	3	47 ² 290		C ₃ n° 1
Pavani	Ilija	3	37 ² 247	Grigio	C ₄ n° 1
	Rade	3	37 ² 246		C ₅ n° 1
	Teza	6	10		C ₆ n° 1-2
Cervico	Giulio	5	67 ² 240	Paonajo	D ₁ n° 1-2
Tomich	Giulio	3	27 ² 225	Canadon	E ₁ n° 1
	Pezar	2	47 ² ---		E ₂ n° 1
Gneggi	Luca	6	47 ² 230	Rosso	F ₁ n° 1
	Ivan	5	37 ² 240		F ₂ n° 1
Tadich	Giulio	4	67 ² 280	Verde	G ₁ n° 1
	Nicola	2	67 ² ---		G ₂ n° 1
Famiglia	Servasio	...	50	Giallo	H ₁ n° 1-3
Coll. Zuan	Radnich	...	447 ² 75	Paonajo	I ₁ n° 1-3-4-5-6
Coll. e Sara	Nachich	...	307 ² 39	Canadon	K ₁ n° 1-2-3-4-5-6
Matayevich	Matte	5	10	Rosso	L ₁ n° 1-2-3

